

Høgskolen i Telemark

Prøve i elementær språkkunnskap

2111 GRAMMATIKK OG PRAGMATIKK

16.09.2011

Tid:	<i>2 timer (10.15-12.15)</i>
Målform:	<i>Bokmål/nynorsk</i>
Sidetal:	<i>4 (inkludert denne forsiden)</i>
Hjelpemiddel:	<i>Ingen</i>
Merknader:	<i>Alle spørsmål skal besvares</i>
Vedlegg:	<i>1 side</i>

Eksamensresultata blir offentliggjort på Studentweb.

Avdeling for allmennvitenskaplige fag.

1. Hvilke **preposisjoner** finner du i linje 1-31 i den vedlagte teksten?
2. Analyser orda treningssenteret (25) og tilfredsstillelsen (38) morfologisk. Pek ut **leksikalske** og **grammatiske morfemer** i orda. Si hva som er **avledningsmorfemer** og **bøyingsmorfemer**.
3. Hvordan bøyes et **adjektiv**? Nevn aktuelle kategorier og trekk, og gi eksempler.
4. Determinativ i norsk deles gjerne inn i undergruppene **possessiv**, **demonstrativ** og **kvantor**.
Finn eksempler i teksten på disse undergruppene.
5. Hvordan skiller ordklassa **determinativ** seg fra **pronomen**?
6. Boka *Norsk morfologi* opererer med to slags kriterier for å definere ordklasser i norsk: morfologiske og syntaktiske. Hva mener vi med **morfologiske** og **syntaktiske** kriterier? Nevn de ordklassene som defineres morfologisk, og de som defineres syntaktisk.
7. Bestem disse verbformene slik de står i setningssammenhengen (ved finitte verb: kategori og trekk; ved infinitte verb: form):
sto (17), *trener* (23), *fått* (26), *skyldes* (33), *vise* (34), *vurderer* (42), *lært* (67)
8. Bestem ordklasse på følgende ord i teksten:
hvorfor (5)
heftig (12)
blikket (17)
utenfor (25)
straks (30)
neste (44)
etter (52)

Dømt for livet

Svein-Erik Edvartsen (32) er blitt kalt tandooridommer og en arrogant jævel, har hatgrupper mot seg på Facebook og fikk 3200 anrop på mobilen etter en kamp. Hvorfor gidder han?

Kjartan Brügger Bjånesøy

MAGASINET

27.06.2011, kl. 14:29

MED RETT TIL Å DØMME: Fredrikstad får sitt tredje gule kort etter 38 minutt, denne gangen er det Khalifa Jabbies tur. Andre omgang er mye roligere. Dommer Edvartsen ser ikke bort fra at det var belønningen etter å ha bladd såpass heftig i kortstokken i første omgang. Foto: Agnete Brun / Dagbladet

- Konsentrasjon, gjentok Svein-Erik Edvartsen for seg selv.

Stiv i blikket sto han i spillertunnelen under Fredrikstad Stadion, stålsatt for nok en dag på jobben. Kledd i svarte knestrømper, svart shorts, svart bukse og matchballen i hendene. Bak ham sto 22 fotballspillere fra Fredrikstad og Sarpsborg 08. De hadde ikke spilt mot hverandre på øverste nivå siden 1972. Det var rundens hovedkamp. Ti kameraer fra TV2. 12565 på tribunen. 354000 tv-seere.

Dommeren var spent, ikke nervøs. Det er kamper som dette han trener for.

Hamar, onsdag 9. mars. Det er snø på parkeringsplassen utenfor treningssenteret Espern på Hamar, og to dager igjen til Tippeligaen 2011. Svein-Erik Edvartsen har fått æren av å dømme åpningskampen mellom Sarpsborg 08 og Molde. Nå er han ferdig

28 med nok en økt på tredemølla, hiver etter pusten og snakker samtidig. Han løper i 30
29 sekund, slapper av i 30, og gjør dette i 26 omganger med en hastighet på 19 kilometer i
30 timen. Et typisk dommerintervall. Han skal straks hjem og oppdatere statusfeltet sitt på
31 Facebook med detaljer fra treningsøkta. Han gjør alltid det. For sine 4436 venner.
32
33 Intensiteten på Facebook, i blikket og i praten, skyldes ikke at han er spent før seriestart.
34 Det skal vise seg at det er sånn Svein-Erik Edvartsen er.
35
36 - Jeg skjønner at folk ikke kan forstå at vi dommere kan glede oss til kamp. Men det er
37 stort å få være en del av norsk fotball som er et fantastisk produkt. Jeg liker
38 tilfredsstillelsen etter å ha dømt en god kamp, jeg gleder meg alltid noe jævlig til å
39 dømme.
40
41 Femten dommere kjemper til enhver tid om åtte kamper i Tippeligaen. På alle kamper
42 har Norges Fotballforbund en veileder på tribunen som vurderer dommernes innstats.
43 Basert på et fire siders evalueringsskjema, der en samlet karakter går fra 0 til 10, setter
44 dommersjef Rune Pedersen opp neste serierunde. Hver mandag klokka 13.00 blir det
45 kjent hvem som får dømme. Får en dommer under åtte, må han stå over neste runde.
46
47 Edvartsen skjønner som regel om han har dømt bra, om ikke har han sine egne
48 sjekkpunkt.
49
50 - Når det er kø av pressefolk utenfor garderoben min etter kampslutt, så vet jeg at de
51 ikke skal skryte av innsatsen min. Da er det bråk, og jeg kan som regel planlegge fri
52 helga etter. Men før det venter ei helvetesuke i media, sier han og ramser opp et vanlig
53 forløp etter å ha tatt en omdiskutert avgjørelse:
54
55 - Episoden vises igjen og igjen på TV2 «FotballXtra» utover søndagskvelden, og til sist
56 «FotballXtra: Nachspiel», Mandag er det «Matchball mandag» på TV 2 Zebra, og sånn
57 går uka. Og på fredager ringer journalister og lur på hvordan det føles ikke å få dømme
58 til helga.
59
60 - Ser du alle disse sendingene?
61
62 - Ja.
63
64 - Du liker selvpisking?
65
66 - Alle andre ser jo på. Men jeg googler aldri meg sjøl, og leser ikke avisenes
67 nettdebatter. Såpass har jeg lært.
68
69
70

**Prøve i elementær
språkkunnskap
24.09.2011**

- Del ordet "u...
- Hvilken type...
- Hvilken type...
- Hvilken type...
- Hvilken type...
- Hva skiller ...
- Hvilke adver...
- Hvilken ordk...
- Hvilken ordk...
- Hvilken ordk...
- Hvilken ordk...
- Hvilken ordk...
- Hvilken ordk...

Innstillinger:

- * Aktiv
- * Automatisk svar

- * Gjennomfør prøven

Prøven er besvart. Du kan derfor ikke legge til nye spørsmål eller sider. Slett besvarelsen(e) dersom du vil gjøre endringer.

Endre Forhåndsvis Statistikk

Forhåndsvis

- ***Spørsmål 1. Del ordet "undervannsopplevelser" (26) inn i morfem**

Skriv ordet med komma mellom morfema (f.eks. slik: stat,s,kass,ene)

- ***Spørsmål 2. Hvilken type morfem er -opp- i "undervannsopplevelser"**

- ☐ leksikalsk morfem
- ☐ avledningsmorfem
- ☐ bøyingsmorfem

- ***Spørsmål 3. Hvilken type morfem er -lev- i "undervannsopplevelser"**

- ☐ leksikalsk morfem
- ☐ avledningsmorfem
- ☐ bøyingsmorfem

- ***Spørsmål 4. Hvilken type morfem er -vann- i "undervannsopplevelser"**

- ☐ leksikalsk morfem
- ☐ avledningsmorfem
- ☐ bøyingsmorfem

- ***Spørsmål 5. Hvilken type morfem er -er i "undervannsopplevelser"?**

- ☐ leksikalsk morfem
- ☐ avledningsmorfem
- ☐ bøyingsmorfem

- ***Spørsmål 6. Hva skiller ordklassene preposisjoner og adverb fra hverandre?**

Både semantiske (hva orda i ordklassa betyr) og syntaktiske (strukturelle) forklaringer kan være aktuelle.

- ***Spørsmål 7. Hvilke adverb finner du i linje 22-24?**

- ***Spørsmål 8. Hvilken ordklasse tilhører "utenfor" (1)?**

- ☐ Adverb
- ☐ Preposisjon
- ☐ Subjunksjon
- ☐ Adjektiv
- ☐ Substantiv

- **Spørsmål 9. Hvilken ordklasse tilhører "lange" (4)?**

- ☐ Preposisjon
- ☐ Substantiv
- ☐ Adjektiv
- ☐ Adverb
- ☐ Verb

- ***Spørsmål 10. Hvilken ordklasse tilhører "sikker" (7)?**

- ☐ Substantiv
- ☐ Adjektiv
- ☐ Adverb
- ☐ Verb
- ☐ Determinativ

- ***Spørsmål 11. Hvilken ordklasse tilhører "det" (20)?**

- ☐ Determinativ
- ☐ Pronomen
- ☐ Subjunksjon
- ☐ Adverb
- ☐ Interjeksjon

- ***Spørsmål 12. Hvilken ordklasse tilhører "igjen" (21)?**

- ☐ Substantiv
- ☐ Adjektiv
- ☐ Adverb
- ☐ Subjunksjon
- ☐ Determinativ

- ***Spørsmål 13. Hvilken ordklasse tilhører "hva" (25)?**

- ☐ Substantiv
- ☐ Pronomen
- ☐ Determinativ
- ☐ Adverb
- ☐ Subjunksjon

• ***Spørsmål 14. Hvilken ordklasse tilhører "fem" (25)?**

- ☐ Substantiv
- ☐ Adjektiv
- ☐ Determinativ
- ☐ Pronomen
- ☐ Adverb

• ***Spørsmål 15. Hvilken ordklasse tilhører "nedover" (19)?**

- ☐ Adverb
- ☐ Preposisjon
- ☐ Substantiv
- ☐ Adjektiv
- ☐ Subjunksjon

• ***Spørsmål 16. Hvilken ordklasse tilhører "overalt" (34)?**

- ☐ Adverb
- ☐ Preposisjon
- ☐ Adjektiv
- ☐ Subjunksjon
- ☐ Pronomen

• **Spørsmål 17. Hvilken ordklasse tilhører "når" (20)?**

- ☐ Adverb
- ☐ Preposisjon
- ☐ Adjektiv
- ☐ Verb
- ☐ Subjunksjon

• ***Spørsmål 18. Hvilke undergrupper har determinativ? Gi eksempel.**

• ***Spørsmål 19. Hva er forskjellen på sterke og svake verb?**

Forklar forskjellen på sterke og svake verb, og gi eksempel. Vis

bøyingsmønster for disse verba på både bokmål og nynorsk.

- ***Spørsmål 20. Bestem verbforma "bli" (1)**

Når du skal bestemme ei verbform, må du nevne de trekka som er "synlige" i forma. Si også om forma er finitt eller ikke.

Eksempel: løper: **Finitt**; Modus: **indikativ**; Tempus: **presens**;
Diatese: **aktiv**.

- ***Spørsmål 21. Bestem verbforma "konkluderer" (12)**

- ***Spørsmål 22. Bestem verbforma "trives" (14)**

- ***Spørsmål 23. Hvilke subjunksjoner finner du i teksten?**

Selv om en subjunksjon forekommer flere ganger, behøver du bare å skrive den ned en gang. Skriv linjenummer i parentes etter subjunksjonen.

Prøven er åpen fra: 2011-09-24 09:55 til: 2011-12-22 18:15
